

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen/Dyresundhed/Veterinærenheden/EU-
enheden

Sagsnr.: 2012-20-221-01216

Den 2. april 2012

FVM 021

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr, og

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/65/EØF for så vidt angår de dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel inden for Unionen og indførsel til Unionen af hunde, katte og fritter

KOM (2012) 89 og KOM (2012) 90

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en forordning om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr, der rejser med deres ejere. Forslaget opstiller specifikke dyresundhedsmæssige krav for ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter, der er modtagelige for rabies (hundegalskab), herunder krav til id-mærkning og identifikationsdokumenter, rabiesvaccination med videre. Kommissionen har derudover fremsat forslag om ændring af bestemmelserne for kommerciel samhandel inden for EU og indførsel til EU af hunde, katte og fritter. Forslaget fremsættes som konsekvens af forslaget om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr med henblik på at indsætte en korrekt reference til forordningsforslaget, samt at udvide tidspunktet for den kliniske undersøgelse til 48 timer før afsendelsen. Endelig skal forordningen tilpasses Lissabon-traktatens bestemmelser om delegerede retsakter, TEUF artikel 290, og gennemførelsesretsakter, TEUF artikel 291. En vedtagelse af forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark eller EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2012) 89 af 6. marts 2012 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. marts 2012 i dansk sprogversion. Kommissionen har derudover ved KOM (2012) 90 af 6. marts 2012 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/65/EØF for så vidt angår de dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel inden for EU og indførsel til EU af hunde, katte og fritter. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. marts 2012 i dansk sprogversion.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og, for så vidt angår KOM (2012) 89, ligeledes TEUF artikel 168, stk. 4. Forslagene skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure, jf. TEUF artikel 294.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forslaget KOM (2012) 89 har til formål at ophæve forordning (EF) nr. 998/2003 og lade den afløse af en opdateret forordning for at bringe forordningen i overensstemmelse med Lissabon-traktatens regelsæt om delegerede retsakter, jf. TEUF artikel 290, og gennemførelsesretsakter, jf. TEUF artikel 291.

Forslaget fastsætter de dyresundhedsmæssige betingelser, der skal gælde ved ikke-kommerciel transport af selskabsdyr over landegrænser, herunder krav om id-mærkning og identifikationsdokument, samt kontrolbestemmelserne i forbindelse hermed.

Selskabsdyr er i denne forbindelse hunde, katte, fritter, fugle (bortset fra fjerkræ), kaniner, gnavere, krybdyr, padder, hvirvelløse dyr (bortset fra bier og skaldyr) samt tropiske akvariefisk, der ledsager deres ejer eller en fysisk person, der handler på vegne af ejeren, og som har ansvaret for dyret under den ikke-kommercielle transport.

Med ikke-kommerciel transport forstås enhver transport, der hverken direkte eller indirekte indebærer eller sigter på en økonomisk gevinst eller overdragelse af ejendomsretten.

For så vidt angår ikke-kommerciel transport fra en medlemsstat til en anden medlemsstat af hunde, katte og fritter, opstiller forslaget betingelser vedrørende id-mærkning, (typisk med en såkaldt transponder (mikrochip)), rabiesvaccination og eventuelt andre relevante sundhedsmæssige foranstaltninger. Opfyldelsen af disse betingelser skal fremgå af et identifikationsdokument, som skal følge dyret under transporten.

Forslaget fastsætter, at de enkelte medlemsstater kan dispensere fra kravet om rabiesvaccination for unge hunde, katte og fritter, der på transporttidspunktet er under 3 måneder. Desuden kan ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter, som ikke er vaccineret mod rabies (hundegalskab), tillades mellem medlemsstater, der er godkendt som frie for rabies.

På samme måde opstiller forslaget betingelser for ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter til en medlemsstat fra et tredjeland, hvor der dog fra visse tredjelande vil være krav om en rabies-antistofitringstest.

I forslaget bilag beskrives de nærmere tekniske krav til transponderen samt gyldighedskrav til rabiesvaccinationer og rabies-antistofitreringstesten.

Dispensationsmulighederne som beskrevet ovenfor for unge hunde, katte og fritter samt dyr fra lande, der er godkendt som frie for rabies, vil også være gældende for dyr fra tredjelande.

Der opstilles to tredjelandslister. Den første liste indeholder tredjelande, som ved ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter har dokumenteret, at de anvender de samme lovgivningsmæssige bestemmelser, som anvendes i EU, og derfor kan dyr transporteres til EU på samme betingelser som gælder mellem medlemsstaterne. Den anden liste indeholder tredjelande, som har dokumenteret, at de opfylder visse kriterier for så vidt angår rabies og håndtering heraf. Dyr kan på den baggrund indføres til EU ved efterlevelse af samme dyresundhedsmæssige krav som gælder for den første liste, dog skal indførslen ske via et udpeget indgangssted.

Der er derudover mulighed for, at der, uanset de ovenfor beskrevne bestemmelser for ikke-kommerciel transport af selskabsdyr, kan gennemføres ikke-kommerciel transport mellem visse nabolande i henhold til disse landes nationale bestemmelser.

Der opstilles ligeledes krav til mærkning af selskabsdyrene, så der sikres en entydig forbindelse mellem selskabsdyr og identifikationsdokument. Hunde, katte og fritter mærkes ved implantering af en transponder (mikrochip) eller – hvis dette er foretaget inden den 3. juli 2011 – en letlæselig tatovering. Øvrige selskabsdyr mærkes eller beskrives under hensyntagen til de særlige karakteristika ved hver enkelt art. Det er op til de enkelte medlemsstater at fastsætte bestemmelser om minimumskvalifikationer, som personer, der udfører implantering af transpondere, skal være i besiddelse af.

Forslaget giver mulighed for at opstille betingelser og lister over medlemsstater, som har indført forebyggende sundhedsforanstaltninger for andre sygdomme end rabies for at beskytte folkesundheden og sundheden hos selskabsdyr med det formål at bevare status som fri for disse sygdomme.

Der opstilles betingelser for, hvem der må udstede det identifikationsdokument, som skal ledsage selskabsdyr, der rejser med deres ejere fra henholdsvis en medlemsstat til en anden medlemsstat eller til en medlemsstat fra et tredjeland, hvilke oplysninger der skal fremgå og hvordan formatet skal se ud.

I situationer, hvor det ikke er muligt for selskabsdyrejerne at opfylde betingelserne i denne forordning, kan medlemsstaterne efter forudgående ansøgning dispensere for de dyresundhedsmæssige krav, hvis dyrene efter transporten holdes i karantæne under officielt tilsyn på nærmere fastsatte betingelser.

Forslaget beskriver, at medlemsstaterne skal foretage målrettet eller stikprøvebaseret dokument- og id-kontrol og om nødvendigt fysisk kontrol af selskabsdyr, der i ikke-kommercielt øjemed transporteres fra en medlemsstat til en anden medlemsstat samt til en medlemsstat fra et tredjeland, som anvender samme bestemmelser som EU, for på ikke-diskriminerende vis at kontrollere, at bestemmelserne i forordningen er overholdt.

Ved ikke-kommerciel transport til en medlemsstat fra et tredjeland, som opfylder visse kriterier for så vidt angår rabies og håndtering heraf, samt fra tredjelande, som ikke er opført på en tredjelandliste, foretages dokument- og id-kontrol og om nødvendigt fysisk kontrol på de indrejsesteder, som medlemsstaterne har udpeget.

Ved manglende overholdelse af bestemmelserne beslutter den kompetente myndighed i samarbejde med en embedsdyrlæge at sende dyret tilbage til afsendelseslandet, eller at holde det isoleret under officiel kontrol, indtil det opfylder betingelserne for ikke-kommerciel transport, eller, som sidste udvej, at aflive dyret.

I forslaget tildeles Kommissionen på følgende områder beføjelser til at vedtage delegerede retsakter, jf. TEUF artikel 290, der:

- opstiller særlige betingelser for dispensation fra kravet om rabiesvaccination ved ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter,
- opstiller krav til identifikationsmærkning eller beskrivelse af selskabsdyr af andre arter end hunde, katte og fritter,
- træffer forebyggende foranstaltninger til beskyttelse af folkesundheden og sundheden for selskabsdyr med henblik på at bekæmpe andre sygdommen end rabies,
- vedligeholder bilagene II-IV for at tage hensyn til tekniske fremskridt, den videnskabelige udvikling og beskyttelse af folkesundheden og sundheden for selskabsdyr, også ved brug af hasteprocedurer,
- begrænser det antal selskabsdyr, det kan ledsage en ejer eller en anden person, som på vegne af ejeren ledsager dyret under den ikke-kommercielle transport.

Derudover tildeles Kommissionen på følgende områder beføjelser til at vedtage gennemførelsesretsakter, jf. TEUF artikel 291, der:

- opstiller lister over medlemsstater og dele af medlemsstater, hvorfra der kan dispenseres fra krav om rabiesvaccination ved ikke-kommerciel transport af hunde, katte og fritter,
- opstiller lister over tredjelande og områder, hvorfra der kan dispenseres fra kravet om antistof-titrerings-test, enten fordi landet/området har samme indførselskrav som EU eller fordi landet/området lever op til visse betingelser,

- opstiller lister over medlemsstater og dele af medlemsstater for så vidt angår beskyttelse af folkesundheden og sundheden for selskabsdyr mod andre sygdomme end rabies,
- fastsætter krav til formatet af det identifikationsdokument, som skal ledsage selskabsdyr af andre arter end hunde, katte og fritter ved ikke-kommerciel transport inden for EU,
- fastsætter krav til formatet af det identifikationsdokument, som skal ledsage selskabsdyr af andre arter end hunde, katte og fritter ved ikke-kommerciel transport til EU.

Forslaget suppleres af Kommissionens forslag, KOM (2012) 90, der har til formål at ændre henvisningerne til forordning (EF) 998/2003. Desuden indeholder forslaget en ændring af fristen for at få foretaget en klinisk undersøgelse forud for transport af hunde, katte og fritter. Ændringen medfører, at undersøgelsen skal finde sted 48 timer inden afrejsen, i stedet for de nuværende 24 timer. Dette er begrundet i vanskelighed ved at efterleve det nuværende krav, samt at Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE) anbefaler 48 timer. De to forslag bliver behandlet under samme lovgivningspakke.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Bestemmelserne om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr er gengivet i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 573 af 21. juni 2004 om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr.

Bestemmelserne om de dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel inden for EU og indførsel til EU af hunde, katte og fritter er gengivet i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 774 af 29. august 2001 om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr.

Konsekvenser

Forslagene skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser, administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget, ligesom forslagene ikke skønnes at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Samfundsøkonomisk skønnes forslaget at have mindre konsekvenser for ejere af andre arter af selskabsdyr end hunde, katte og fritter, idet forslaget lægger op til krav om id-mærkning og identifikationsdokument ved ikke-kommerciel transport, sådan som det i dag ses hos hunde, katte og fritter.

En vedtagelse af forslaget vil ikke berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og resten af EU.

Vedtages forslagene, skal bekendtgørelse nr. 573 af 21. juni 2004 om ikke-kommerciel transport af selskabsdyr ændres i overensstemmelse med forordningen.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Forslaget er efterfølgende sendt i høring i § 2-udvalget (landbrug) samt i det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Dansk Kennel Klub (DKK) gør indsigelser overfor forordningsforslagets artikel 3, der vedrører definitionen af "ikke-kommerciel transport", som Dansk Kennel Klub mener, vil påvirke europæisk hundesport meget alvorligt. Dansk Kennel Klub anfører, at der årligt afholdes tusindvis af internationale konkurrencer og udstillinger for hunde i Europa. Disse dækker alt fra markprøver, brugshundekoncurrencer, hyrdehundekoncurrencer, udstillinger til for eksempel lydighedskonkurrencer, agility og slædehundeløb. Disse sportsgrene er generelt uden pengepræmier, og hundesport er derfor i bredeste forstand "båret af" hobbyfolket. Dansk Kennel Klub tilføjer, at såfremt deltagelse i disse arrangementer skal tvinge deltagerne til at opfylde reglerne for kommerciel transport af dyr, vil det ifølge Dansk Kennel Klub blive besværligt for ejerne, og da dyrene ikke sælges eller overdrages, vil de rammes unødigt. Samtidig forudser Dansk Kennel Klub, at medlemsstaterne vil fortolke bestemmelserne forskelligt, så en rejse fra for eksempel Danmark til en international hundestilling i for eksempel Barcelona af nogle medlemsstater vil blive opfattet som en transport, som indirekte indebærer en økonomisk gevinst, mens andre medlemsstater vil betragte deltagelse i udstilling eller konkurrence som hobbyvirksomhed.

Det Dyreetiske Råd påpeger, at forslagens præambel 6 er formuleret på en sådan måde, at aber og heste samt grise, geder og andre dyr, der bruges i fødevarerproduktionen i praksis, men som også holdes som selskabsdyr, vil kunne optages i bilaget over de arter af kæledyr, som er omfattet af forordningen. Rådet foreslår på den baggrund, at formuleringen i præambelen genovervejes, så der skabes større overensstemmelse mellem denne og bilaget.

Advokatrådet har gjort indsigelser mod den korte høringsfrist, men har i øvrigt ingen bemærkninger til forslagene.

Den Danske Dyrlægeforening, Landbrug & Fødevarer og Dansk Erhverv har ingen bemærkninger til forslagene.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig generelt positivt til forslaget, som medvirker til at lette EU borgeres rejser over landegrænser med deres selskabsdyr, samtidig med at folke- og dyresundheden beskyttes for så vidt angår rabies (hundegalskab).

Det er regeringens holdning, at borgere let skal kunne tage deres selskabsdyr med sig på ikke-kommercielle rejser af permanent eller midlertidig varighed, uanset om der er tale om flytning, ferie, eller andet (såsom udstilling eller konkurrence). Regeringen lægger vægt på, at dette sker uden, at det medfører en øget risiko for indslæben af rabies i EU eller mellem medlemsstater. Det skal på den baggrund være tydeligt og simpelt for borgeren at afgøre, hvornår dennes selskabsdyr er omfattet af reglerne.

Dog skal transporter, der har til formål at sælge eller overdrage ejendomsretten til dyret, betragtes som kommercielle og således være omfattet af reglerne herfor. Det skal på den baggrund sikres, at det ikke er muligt, under dække af et ikke-kommercielt formål, at foretage egentlige dyretransporter, som er omfattet af de kommercielle regler for dyresundhed og transport.

Regeringen vil på den baggrund arbejde for en præcisering af forslaget, så der, under bevarelse af det nuværende beskyttelsesniveau i Danmark og EU, lægges færrest mulige hindringer i vejen for ikke-kommerciel transport af selskabsdyr. Herunder skal bestemmelserne om ikke-kommercielle transporter med selskabsdyr til deltagelse i udstillinger, konkurrencer med videre udformes så præcist, at de kan foregå i overensstemmelse med forslagets bestemmelser.

For så vidt angår spørgsmålet om delegation af kompetence til Kommissionen gennem enten delegerede retsakter, jf. TEUF artikel 290, og gennemførelsesretsakter, jf. TEUF artikel 291, arbejder regeringen for, at medlemsstaterne har en stærk kontrol med Kommissionens udøvelse af kompetencer, samt at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med officielle tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.